

[K. Helveg Petersen.]

inden for samarbejdet i integrationen for at undgå, at landet går egne veje.

I øvrigt håber jeg, at hvidbogen vil komme ind på spørgsmålet om forholdet mellem alliancens partnere. Der møder os jo her et højst broget billede. Det er tilstrækkeligt at nævne nogle af overskrifterne på begivenhedsrækker, som i årenes løb har kastet skygger over NATO. Frankrig-Algier, Englands og Frankrigs angreb på Suez, Grækenlands og Tyrkiets stridigheder på Cypern, en konflikt, der jo til stadighed har forudsat tilstedeværelsen af FN-styrker, og hvor man i de sidste døgn fra FNs, NATOs og USAs side har måttet udfolde febrilske anstrengelser for at hindre, at konflikten brød ud i et blodigt opgør. Begivenhederne i Grækenland, hvor det er helt selvfølgeligt, at vi fra dansk side har givet udtryk for dyb uvilje mod magthavernes brutale undertrykkelsespolitik. Portugals forhold til demokratiet, der i hele perioden har været en udfordring set ud fra formålsparagraffen i NATO-pagten, som udtrykkeligt fastslår, at det er alliancens formål at stå sammen om demokratiske frihedsgoder. Portugal har ikke skyggen af demokrati, og landet fører en hensynsløs undertrykkelsespolitik over for sine kolonier, en politik, der er en tung belastning for forholdet mellem NATOs øvrige medlemslande og de afrikanske folk. Gang på gang må vi ved afstemningerne i FN tage en mindre skarp holdning over for Portugals politik, end vi burde, fordi Portugal er medlem af NATO. Lad mig så også sige, at USAs globale politik må inddrages i vurderingerne, når NATOs forhold anskues.

Udenrigsministeren siger, at man bør begrænse sig til at behandle sager, der falder ind under Atlantpagtens geografiske områder, eller som i øvrigt berører NATO-alliancens sikkerhed. Jeg vil for min part sige — jeg ved ikke, om det er i modsætning til ministeren — at det kan ikke være os uvedkommende, hvad alliancepartnerne foretager sig et eller andet sted på jordkloden, det kan det ikke — hvilket ikke betyder, at vi skal indblandes i tingene, men vi kan ikke sige, at de ikke kommer os ved.

En virkelig afspænding kan ikke nås i Europa, før Tysklandsproblemet løses. Det

er der jo almindelig enighed om også her i salen. Et skridt af betydning til forbedring af klimaet mellem øst og vest ville det være, om Vesttyskland godkendte Oder-Neissegrænsen. Der er jo intet grundlag for at ændre ved denne grænsedragning. Hr. Poul Møller bekræftede det for et øjeblik siden. Der er mig bekendt ikke nogen ansvarlig regering i noget europæisk land, der kunne tænke sig, at denne grænse kan flyttes. Når man taler om, at NATO-alliancen har betydning for forholdet mellem staterne i Vesteuropa, ja, så bør man efter min opfattelse påvirke Vesttyskland til at tage dette skridt.

Det store problem er jo forholdet mellem Østtyskland og Vesttyskland. Skal delingen opretholdes, eller bør en genforening finde sted? Det må på længere sigt være et spørgsmål, som det tyske folk som helhed tager stilling til. Den kurs, der føres af den nuværende vesttyske regering, er udtryk for ønsket om, at der sker en tilnærmelse mellem Vesteuropa og Østeuropa. Forhåbentlig vil man i de østeuropæiske lande, i alle østeuropæiske lande, komme disse bestræbelser i møde, så man kan tale om gensidighed.

Det første synlige resultat af denne vesttyske diplomatiske offensiv må man jo se i Vesttysklands optagelse af forbindelse med Rumænien. Derved opgav man faktisk fra vesttysk side i hvert fald delvis Hallsteindoktrinen, der jo indebærer, at man ikke vil have diplomatiske forbindelser med lande, som godkender Østtyskland. De henvendelser, der fra vesttysk side er foretaget til den østtyske partikongres i april med forslag om udvidet kontakt mellem de to tyske stater, bygger på tanken om en gensidig tilnærmelse mellem de to Tyskland. Hvorvidt det vil lykkes at nå frem til en genforening, må da ud over den tyske befolknings ønske afhænge af summen af de bestræbelser, der udfoldes på begge sider af jerntæppet.

En af de alvorligste hindringer for yderligere fremskridt knytter sig til spørgsmålet om anerkendelse af Østtyskland. Nylig har den polske udenrigsminister stærkt understreget nødvendigheden af, at den østtyske stat får vestlig anerkendelse. Dette vil efter hans mening være et virkeligt afspændingsskridt, men en sådan anerken-